

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. rugsėjo 26 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0300(NLE)

12793/22
ADD 1

FRONT 332
COWEB 99
MIGR 269

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. rugsėjo 23 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 491 final ANNEX
Dalykas:	Pasiūlymo dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Sąjungos ir Šiaurės Makedonijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Šiaurės Makedonijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos pasirašymo Sąjungos vardu PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 491 final ANNEX.

Pridedama: COM(2022) 491 final ANNEX

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 09 23
COM(2022) 491 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl

TARYBOS SPRENDIMO

**dėl Europos Sąjungos ir Šiaurės Makedonijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų
ir pakrančių apsaugos agentūros Šiaurės Makedonijos Respublikoje vykdomos
operacinės veiklos pasirašymo Sąjungos vardu**

EUROPOS SĄJUNGOS
IR
ŠIAURĖS MAKEDONIJOS RESPUBLIKOS
SUSITARIMAS
DĖL
EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS AGENTŪROS
ŠIAURĖS MAKEDONIJOS RESPUBLIKOJE VYKDOMOS
OPERACINĖS VEIKLOS

EUROPOS SĄJUNGA

ir ŠIAURĖS MAKEDONIJOS RESPUBLIKA,

toliau kiekviena iš jų atskirai vadinama šalimi, o kartu – šalimis,

KADANGI gali susidaryti padėtis, kai Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (toliau – Agentūra) tenka koordinuoti Europos Sąjungos valstybių narių ir Šiaurės Makedonijos Respublikos operacinį bendradarbiavimą, taip pat ir Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje,

KADANGI reikėtų nustatyti teisinę sistemą, t. y. parengti susitarimą dėl statuso susidarius padėčiai, kai Agentūros būrių nariai vykdys vykdomuosius įgaliojimus Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje,

KADANGI susitarime dėl statuso gali būti numatyta, kad Agentūra Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje įsteigs atstovybių biurus siekdama palengvinti ir pagerinti operacinės veiklos koordinavimą ir užtikrinti veiksmingą žmogiškųjų ir techninių Agentūros išteklių valdymą,

KADANGI šalys laikysis prie šio susitarimo dėl statuso pridedamų deklaracijų nuostatų,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Šiaurės Makedonijos Respublika, kaip nuo 2005 m. ES narystės siekianti šalis kandidatė, glaudžiai bendradarbiauja su Sąjunga valdant

migracijos srautus ir kovojant su nelegalia imigracija bei tarpvalstybiniu nusikalstamumu,

ATSIŽVELGDAMOS į asmens duomenų aukšto lygio apsaugą Šiaurės Makedonijos Respublikoje ir Europos Sąjungoje ir

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Šiaurės Makedonijos Respublika ratifikavo 1981 m. sausio 28 d. Europos Tarybos konvenciją Nr. 108 dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu ir jos papildomą protokolą,

TURĖDAMOS OMENYJE, kad žmogaus teisės ir demokratiniai principai yra pagrindiniai principai, kuriais reglamentuojamas šalių bendradarbiavimas,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Šiaurės Makedonijos Respublika ratifikavo 1950 m. lapkričio 4 d. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, kurioje įtvirtintos teisės atitinka įtvirtintąsias Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Agentūra, vykdydama bet kokią operacinę veiklą Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje, turėtų visapusiškai laikytis pagrindinių teisių ir tarptautinių susitarimų, kurių šalys yra Europos Sąjunga, jos valstybės narės ir (arba) Šiaurės Makedonijos Respublika,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad visi operacinėje veikloje dalyvaujantys asmenys privalo išlaikyti aukščiausius profesinio sąžiningumo, etiško elgesio, profesionalumo standartus, laikytis pagrindinių teisių ir vykdyti jiems veiklos plane ir Agentūros elgesio kodekse nustatytus įpareigojimus,

NUSPRENDĖ SUDARYTI ŠĮ SUSITARIMĄ:

1 straipsnis **Taikymo sritis**

1. Šiuo susitarimu reglamentuojami visi klausimai, būtini, kad būtų galima į Šiaurės Makedonijos Respubliką siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso būrius ir kad būrių nariai joje galėtų naudotis vykdomaisiais įgaliojimais.
2. 1 dalyje nurodyta operacinė veikla gali būti vykdoma Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje.

2 straipsnis **Apibrėžtys**

Šiame susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) operacinė veikla – bendra operacija arba skubi pasienio pagalba;
- (2) Agentūra – Reglamentu (ES) 2019/1896¹ dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų arba vėlesniu jo pakeitimu įsteigta Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra;
- (3) sienų kontrolė – pagal šį susitarimą ir siekiant jo tikslų vykdoma su sienomis susijusi veikla, išimtinai esant ketinimui kirsti sieną arba įvykus tokiam kirtimui, neatsižvelgiant į jokiais kitas aplinkybes, kuri apima patikrinimus kertant sieną ir sienos stebėjimą;
- (4) sienų valdymo būriai – iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso suformuotos grupės, siunčiamos vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą prie išorės sienų valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse;
- (5) konsultacinis forumas – pagal Reglamento (ES) 2019/1896 108 straipsnį Agentūros įsteigtas patariamasis organas;
- (6) Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas – Reglamento (ES) 2019/1896 54 straipsnyje numatytas Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas;
- (7) EUROSUR – valstybių narių ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros keitimosi informacija ir bendradarbiavimo sistema;

¹ 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL ES L 295, 2019 11 14, p. 1).

- (8) pagrindinių teisių stebėtojas – pagrindinių teisių stebėtojas, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 110 straipsnyje;
- (9) buveinės valstybė narė – valstybė narė, iš kurios darbuotojas siunčiamas arba deleguojamas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą;
- (10) incidentas – padėtis prie Europos Sąjungos ar Šiaurės Makedonijos Respublikos išorės sienų, šalia arba netoli jų, susijusi su neteisėta imigracija, tarpvalstybiniu nusikaltimu arba pavojumi migrantų gyvybei;
- (11) bendra operacija – Agentūros koordinuojami ar organizuojami veiksmai, kuriais siekiama padėti Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už sienų kontrolę, spręsti tokias problemas kaip neteisėta imigracija, dabartinės ar būsimos grėsmės prie Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų ar tarpvalstybinis nusikaltimas arba siekiama teikti didesnę techninę ir operacinę pagalbą toms sienoms kontroliuoti;
- (12) būrio narys – Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso narys, kartu su sienų valdymo būriu siunčiamas dalyvauti operacinėje veikloje;
- (13) valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė;
- (14) operacijos vykdymo teritorija – geografinė teritorija, kurioje ketinama vykdyti operacinę veiklą;
- (15) dalyvaujančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri dalyvauja operacinėje veikloje teikdama techninę įrangą arba siųsdama Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso darbuotojus;
- (16) asmens duomenys – bet kokia informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė nustatyta arba gali būti nustatyta (toliau – duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai ar netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis, interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius;
- (17) skubi pasienio pagalba – veiksmai, kuriais siekiama reaguoti į padėtį, keliančią konkrečią neproporcingą problemą prie Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų, ribotam laikui išsiunčiant į Šiaurės Makedonijos Respublikos teritoriją sienų valdymo būrius, kad jie kartu su Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinėmis institucijomis, atsakingomis už sienų kontrolę, vykdytų sienų kontrolę;
- (18) statutiniai darbuotojai – pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas, nustatytus Tarybos reglamente

(EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68², Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros įdarbinti darbuotojai;

- (19) vykdomieji įgaliojimai – įgaliojimai, kurių reikia sienų kontrolei reikalingoms užduotims atlikti vykdant operacinę veiklą Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje, kaip numatyta veiklos plane.

3 straipsnis

Operacinės veiklos inicijavimas

1. Operacinė veikla pagal šį susitarimą inicijuojama rašytiniu Agentūros vykdomojo direktoriaus sprendimu, gavus rašytinį Šiaurės Makedonijos Respublikos kompetentingų institucijų prašymą. Į tokį prašymą įtraukiamas padėties aprašymas, galimi tikslai ir numatomi poreikiai bei reikiamų darbuotojų, įskaitant, priklausomai nuo to, kas taikytina, tų darbuotojų, kurie turi vykdomuosius įgaliojimus, profilius.
2. Jeigu Agentūros vykdomasis direktorius mano, jog tikėtina, kad prašoma operacinė veikla bus neatskiriamai susijusi su sunkiais ir (arba) nuolat pasikartojančiais pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos įsipareigojimų pažeidimais arba taps tokių pažeidimų priežastimi, tada vykdomasis direktorius operacinės veiklos neinicijuoja.
3. Jeigu, gavęs prašymą pagal 1 dalį, Agentūros vykdomasis direktorius mano, kad, norint nuspręsti, ar inicijuoti operacinę veiklą, būtina papildoma informacija, jis gali paprašyti papildomos informacijos arba įgalioti Agentūros ekspertus nuvykti į Šiaurės Makedonijos Respubliką ir įvertinti padėtį joje. Šiaurės Makedonijos Respublika sudaro palankesnes sąlygas tokiai kelionei.
4. Agentūros vykdomasis direktorius nusprendžia neinicijuoti operacinės veiklos, jeigu jis mano, jog yra pagrįsta priežastis sustabdyti arba nutraukti ją pagal atitinkamas 18 straipsnio nuostatas.

4 straipsnis

Veiklos planas

1. Dėl kiekvienos operacinės veiklos Agentūra sudaro veiklos planą, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 38 ir 74 straipsniuose Dėl veiklos plano Agentūra susitaria su Šiaurės Makedonijos Respublika ir jis Agentūrai, Šiaurės Makedonijos Respublikai ir dalyvaujančioms valstybėms narėms yra privalomas.
2. Veiklos plane išsamiai išdėstomi organizaciniai ir procedūriniai operacinės veiklos aspektai, įskaitant:

² OL ES L 56, 1968 3 4, p. 1.

- (a) padėties aprašymą, kuriame nurodomi siuntimo *modus operandi* ir tikslai, įskaitant operacijos tikslą;
- (b) numatomą operacinės veiklos trukmę, kuri, kaip numatoma, yra reikalinga norint pasiekti jos tikslą;
- (c) operacijos vykdymo teritoriją;
- (d) užduočių, įskaitant tas, kurioms vykdyti reikalingi vykdomieji įgaliojimai, aprašą, pareigas, įskaitant pareigą gerbti pagrindines teises bei duomenų apsaugos reikalavimus, ir specialius nurodymus būriams, įskaitant nurodymus dėl leistino paieškos atlikimo duomenų bazėse ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos Šiaurės Makedonijos Respublikoje;
- (e) sienų valdymo būrio sudėtį ir kitų atitinkamų darbuotojų siuntimą ir (arba) kitų Agentūros statutinių darbuotojų, įskaitant pagrindinių teisių stebėtojus, buvimą;
- (f) vadovavimo ir kontrolės nuostatas, įskaitant Šiaurės Makedonijos Respublikos sienos apsaugos pareigūnų ar kitų atitinkamų darbuotojų, atsakingų už bendradarbiavimą su būrių nariais ir Agentūra, ypač tų sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų, kurie siuntimo laikotarpiu vadovauja būriams, vardus, pavardes ir laipsnius, taip pat būrių narių vietą vadovavimo grandyje;
- (g) techninę įrangą, siunčiamą vykdant operacinę veiklą, įskaitant konkrečius reikalavimus, pavyzdžiui, naudojimo sąlygas, prašomą įgulą, transportą ir kitus logistikos aspektus, taip pat finansines nuostatas;
- (h) išsamias nuostatas dėl Agentūros pareigos nedelsiant pranešti valdybai ir atitinkamoms dalyvaujančiųjų valstybių narių ir Šiaurės Makedonijos Respublikos institucijoms apie bet kokią incidentą, įvykusį pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą;
- (i) ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą, į kurią įtraukti vertinimo ataskaitos lyginamieji standartai, įskaitant susijusius su pagrindinių teisių apsauga, ir galutinės vertinimo ataskaitos galutinę pateikimo datą;
- (j) [*apgalvotai palikta tuščia*];
- (k) bendradarbiavimo su kitomis negu Agentūra Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis, kitomis trečiosiomis valstybėmis ar tarptautinėmis organizacijomis sąlygas;
- (l) bendruosius nurodymus, kaip, vykdant operacinę veiklą, užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą, t. y. asmens duomenų apsaugą bei įpareigojimus, kildinamus iš taikytinų tarptautinių žmogaus teisių teisės aktų;

- (m) procedūras, pagal kurias asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prekybos žmonėmis aukos, nelydimi nepilnamečiai ir kiti asmenys, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, nukreipiami į kompetentingas nacionalines institucijas, kad šios jiems suteiktų tinkamą pagalbą;
 - (n) procedūras, kuriomis nustatomas mechanizmas, kaip priimti ir Agentūrai bei Šiaurės Makedonijos Respublikai perduoti skundus (įskaitant pateiktus pagal šio dokumento 8 straipsnio 5 dalį) prieš bet kurį operacinėje veikloje dalyvaujantį asmenį, įskaitant sienos apsaugos pareigūnus ar kitus atitinkamus Šiaurės Makedonijos Respublikos darbuotojus ir būrių narius, kai šiuose skunduose pateikiami įtarimai dėl pagrindinių teisių pažeidimo minėtiems asmenims dalyvaujant Agentūros operacinėje veikloje;
 - (o) logistikos klausimus, įskaitant informaciją apie darbo sąlygas bei aplinką teritorijose, kuriose turi būti vykdoma operacinė veikla, ir
 - (p) nuostatas dėl atstovybės biuro, kaip nustatyta pagal 6 straipsnį.
3. Veiklos planui ir bet kokiems jo daliniams pakeitimams arba pritaikymams, pasikonsultavus su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, turi pritarti Agentūra, Šiaurės Makedonijos Respublika ir visos valstybės narės, besiribojančios su Šiaurės Makedonijos Respublika ir (arba) su operacijos vykdymo teritorija.
 4. Informacija keičiamasi ir operacinis bendradarbiavimas EUROSUR tikslais vykdomas pagal konkrečių padėties vaizdo sistemų sudarymo ir dalijimosi jomis taisyklės, kurios turi būti išdėstomos atitinkamos operacinės veiklos plane.
 5. Operacinę veiklą pagal šio straipsnio 3 dalies i punktą bendrai vertina Šiaurės Makedonijos Respublika ir Agentūra.
 6. Bendradarbiavimo su Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis sąlygos pagal šio straipsnio 3 dalies k punktą nustatomos laikantis atitinkamų jų įgaliojimų ir neviršijant turimų išteklių.

5 straipsnis

Pranešimas apie incidentus

Tiek Agentūra, tiek Šiaurės Makedonijos Respublikos vidaus reikalų ministerija turi pranešimo apie incidentus mechanizmą, kad galėtų laiku pranešti apie bet kokį incidentą, įvykusį pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą.

Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika viena kitai padeda atlikti visus reikiamus incidento, apie kurį buvo pranešta pagal šį mechanizmą, patikrinimus ir tyrimus, pvz., liudytojų tapatybės nustatymą ir įrodymų surinkimą bei pateikimą, apimančių prašymus gauti ir, jei tikslinga, perduoti su incidentu, apie kurį buvo

pranešta, susijusius daiktus. Tokie daiktai gali būti perduodami su sąlyga, kad jie bus grąžinti per juos perduodančios kompetentingos institucijos nustatytus terminus.

6 straipsnis

Atstovybių biurai

1. Agentūra Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje gali steigti atstovybių biurus siekdama sudaryti palankesnes sąlygas operacinės veiklos koordinavimui bei jį pagerinti ir užtikrinti veiksmingą Agentūros žmogiškųjų ir techninių išteklių valdymą. Atstovybės biuro vietą nustato Agentūra, pasikonsultavusi su atitinkamomis Šiaurės Makedonijos Respublikos valdžios institucijomis.
2. Atstovybių biurai įsteigiami pagal veiklos poreikius ir lieka veikti laikotarpiui, kuris būtinas, kad Agentūra galėtų vykdyti operacinę veiklą Šiaurės Makedonijos Respublikoje. Šiaurės Makedonijos Respublikai sutikus, Agentūra šį laikotarpį gali pratęsti.
3. Kiekvienam atstovybės biurui vadovauja vykdomojo direktoriaus paskirtas Agentūros atstovas – jis eina atstovybės vadovo, prižiūrinčio bendrą biuro darbą, pareigas.
4. Atstovybių biurai atitinkamais atvejais:
 - (a) teikia operacinę ir logistinę paramą bei užtikrina Agentūros veiklos koordinavimą atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;
 - (b) teikia operacinę pagalbą Šiaurės Makedonijos Respublikai atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;
 - (c) stebi būrių (grupių) veiklą ir reguliariai teikia ataskaitas Agentūros būstinei;
 - (d) bendradarbiauja su Šiaurės Makedonijos Respublika visais klausimais, susijusiais su Šiaurės Makedonijos Respublikoje Agentūros organizuojamos operacinės veiklos praktiniu įgyvendinimu, įskaitant visus papildomus klausimus, kurie gali kilti vykdant tą veiklą;
 - (e) remia koordinavimo pareigūną jam bendradarbiaujant su Šiaurės Makedonijos Respublika visais klausimais, susijusiais su jos įnašu į Agentūros organizuojamą operacinę veiklą, ir, jei būtina, palaiko ryšius su Agentūros būstine;
 - (f) padeda koordinavimo pareigūnui ir pagrindinių teisių stebėtojams, paskirtiems stebėti operacinę veiklą, prireikus sudarydami palankesnes sąlygas Agentūros būrių ir atitinkamų Šiaurės Makedonijos Respublikos institucijų veiklos koordinavimui, ryšių palaikymui, taip pat visų susijusių užduočių vykdymui;

- (g) organizuoja logistinę paramą, susijusią su būrių narių siuntimu bei techninės įrangos siuntimu ir naudojimu;
 - (h) teikia visą kitą logistinę paramą, susijusią su operacijos vykdymo teritorija, už kurią yra atsakingas konkretus atstovybės biuras, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam Agentūros organizuojamos operacinės veiklos vykdymui;
 - (i) užtikrina veiksmingą Agentūros nuosavos įrangos valdymą teritorijose, kuriose ji vykdo veiklą, įskaitant galimą tos įrangos registraciją bei ilgalaikę priežiūrą ir bet kokią reikiamą logistinę paramą, ir
 - (j) remia kitus Agentūros darbuotojus ir (arba) veiklą Šiaurės Makedonijos Respublikoje, kaip susitarė Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika.
5. Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika užtikrina geriausias įmanomas atstovybės biurams pavestų užduočių vykdymo sąlygas.
6. Šiaurės Makedonijos Respublika Agentūrai suteikia pagrįstą pagalbą, kad būtų užtikrinti operaciniai atstovybės biurų pajėgumai.

7 straipsnis

Koordinavimo pareigūnas

1. Nedarydamas poveikio 6 straipsnyje aprašytam atstovybių biurų vaidmeniui, vykdomasis direktorius iš Agentūros statutinių darbuotojų paskiria vieną ar daugiau ekspertų, kurie turi būti siunčiami kaip kiekvienos rūšies operacinės veiklos koordinavimo pareigūnai. Vykdomasis direktorius apie tokį paskyrimą praneša Šiaurės Makedonijos Respublikai.
2. Koordinavimo pareigūnas:
 - (a) palaiko ryšius tarp Agentūros, Šiaurės Makedonijos Respublikos ir būrių narių, Agentūros vardu teikdamas pagalbą sprendžiant visus su siuntimo į būrius sąlygomis susijusius klausimus;
 - (b) prižiūri, ar teisingai įgyvendinamas veiklos planas, be kita ko, bendradarbiaudamas su pagrindinių teisių stebėtoju (-ais) dėl pagrindinių teisių apsaugos, ir šiuo klausimu teikia ataskaitą vykdomajam direktoriui;
 - (c) veikia Agentūros vardu visais būrių siuntimo aspektais ir Agentūrai teikia ataskaitas dėl visų tų aspektų ir
 - (d) skatina Šiaurės Makedonijos Respubliką ir dalyvaujančiąsias valstybes nares bendradarbiauti ir koordinuoti veiklą.
3. Dėl operacinės veiklos vykdomasis direktorius gali leisti koordinavimo pareigūnui padėti spręsti bet kokius nesutarimus dėl veiklos plano vykdymo ir būrių siuntimo.

4. Šiaurės Makedonijos Respublika būrių nariams duoda tik veiklos planą atitinkančius nurodymus. Jeigu koordinavimo pareigūnas mano, kad būrių nariams duodami nurodymai neatitinka veiklos plano arba taikytinų teisinių įsipareigojimų, jis nedelsdamas apie tai praneša Šiaurės Makedonijos Respublikos pareigūnams, atliekantiems koordinavimo vaidmenį, ir vykdomajam direktoriui. Vykdomasis direktorius gali imtis tinkamų priemonių, be kita ko, sustabdyti arba nutraukti operacinę veiklą, kaip numatyta šio susitarimo 18 straipsnyje.

8 straipsnis

Pagrindinės teisės

1. Atlikdamos savo įsipareigojimus pagal šį susitarimą, šalys įsipareigoja laikytis visų taikytinų žmogaus teisių teisės aktų, įskaitant 1950 m. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir jos 1967 m. Protokolą, 1965 m. Konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, 1979 m. Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, 1984 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją ir 2006 m. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją.
2. Būrių nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, visapusiškai laikosi pagrindinių teisių, įskaitant teisę pasinaudoti prieglobsčio procedūromis ir teisę į žmogaus orumą, ir ypatingą dėmesį skiria pažeidžiamiems asmenims. Visos priemonės, kurių jie imasi vykdydami užduotis ir įgaliojimus, yra proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, jie, vadovaujantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsniu, nediskriminuoja asmenų jokiais pagrindais, pavyzdžiui dėl lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

Visų priemonių, kuriomis kišamasi į pagrindines teises ir laisves, būrių nariai, vykdydami savo užduotis ir (arba) naudodamiesi savo įgaliojimais, gali imtis tik tada, kai būtina, jos turi būti proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams ir jomis turi būti paisoma šių pagrindinių teisių ir laisvių esmės, kaip nurodyta taikytinuose tarptautinės, Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose.

Ši nuostata *mutatis mutandis* taikoma visiems Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinių institucijų, dalyvaujančių operacinėje veikloje, darbuotojams.

3. Agentūros pagrindinių teisių pareigūnas stebi kiekvienos rūšies operacinės veiklos atitiktį taikytiniams pagrindinių teisių standartams. Pagrindinių teisių pareigūnas ar jo pavaduotojas gali atlikti tikrinamuosius vizitus vietoje trečiojoje valstybėje; jis

taip pat gali teikti nuomones dėl veiklos planų ir informuoti Agentūros vykdomąjį direktorių apie galimus su operacine veikla susijusius pagrindinių teisių pažeidimus. Šiaurės Makedonijos Respublika reikalaujama būdu padeda pagrindinių teisių pareigūnui atlikti stebėjimo veiksmus.

4. Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika susitaria konsultaciniam forumui suteikti galimybę, be kita ko, operacijos vykdymo teritorijoje atliekant tikrinamuosius vizitus ir kitomis priemonėmis laiku ir veiksmingai susipažinti su visa informacija dėl pagrindinių teisių laikymosi pagal šį susitarimą vykdant bet kurią operacinę veiklą.
5. Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika nustato savo skundų nagrinėjimo mechanizmą, taikomą įtarus, kad, pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą, vykdydami savo oficialias funkcijas jos darbuotojai pažeidė pagrindines teises.

9 straipsnis

Pagrindinių teisių stebėtojai

1. Agentūros pagrindinių teisių pareigūnas kiekvienos rūšies operacinei veiklai paskiria bent vieną pagrindinių teisių stebėtoją, kad jis, *inter alia*, padėtų koordinavimo pareigūnui ir jį konsultuotų.
2. Pagrindinių teisių stebėtojas stebi, kaip laikomasi pagrindinių teisių, ir teikia patarimus bei pagalbą pagrindinių teisių klausimais rengiantis atitinkamai operacinei veiklai, ją vykdant ir vertinant. Jis pirmiausia:
 - (a) stebi veiklos planų parengimą ir teikia apie tai ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui, kad šis galėtų vykdyti savo užduotis, kaip numatyta Reglamente (ES) 2019/1896;
 - (b) vykdo vizitus, įskaitant ilgalaikius vizitus, vietose, kur vykdoma operacinė veikla;
 - (c) bendradarbiauja ir palaiko ryšius su koordinavimo pareigūnu bei teikia jam patarimus ir pagalbą;
 - (d) informuoja koordinavimo pareigūną ir teikia ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui apie bet kokius susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su galimais pagrindinių teisių pažeidimais vykdant operacinę veiklą, ir
 - (e) prisideda prie veiklos vertinimo, kaip nurodyta 4 straipsnio 3 dalies i punkte.
3. Pagrindinių teisių stebėtojams suteikiama prieiga prie visų operacinės veiklos teritorijų ir prie visų tos veiklos vykdymui svarbių dokumentų.
4. Būdami operacijos vykdymo teritorijoje, pagrindinių teisių stebėtojai vilki rūbus, pažymėtus emblema, kuria remiantis juos galima aiškiai identifikuoti kaip pagrindinių teisių stebėtojus.

10 straipsnis

Būrių nariai

1. Būrių nariai turi įgaliojimus vykdyti veiklos plane aprašytas užduotis.
2. Atlikdami savo užduotis ir vykdydami savo įgaliojimus, būrių nariai laikosi Šiaurės Makedonijos Respublikos įstatymų bei administracinių teisės aktų. Atlikdami savo užduotis ir vykdydami savo įgaliojimus, būrių nariai taip pat laikosi taikytinos Sąjungos ir tarptautinės teisės.
3. Būrių nariai Šiaurės Makedonijos Respublikos teritorijoje gali vykdyti užduotis ir naudotis įgaliojimais tik pagal Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnų nurodymus ir jiems esant. Šiaurės Makedonijos Respublika gali įgalioti būrių narius, nesant jos sienų valdymo institucijų atstovų ir gavus atitinkamai Agentūros arba buveinės valstybės narės sutikimą, jos teritorijoje atlikti konkrečias užduotis ir (arba) įgyvendinti konkrečius įgaliojimus.
4. Būrių nariai, kurie yra statutiniai Agentūros darbuotojai, atlikdami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, vilki Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso uniformą, jeigu veiklos plane nenurodyta kitaip.
Būrių nariai, kurie nėra statutiniai Agentūros darbuotojai, atlikdami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, vilki savo nacionalinę uniformą, jeigu veiklos plane nenurodyta kitaip.

Atlikdami tarnybą, visi būrių nariai ant savo uniformų taip pat turi matomą asmens identifikatorių ir ryši mėlyną raištį su Europos Sąjungos ir Agentūros emblemomis.
5. Šiaurės Makedonijos Respublika atitinkamiems būrių nariams, vykdant operacinę veiklą, leidžia atlikti užduotis, kurioms atlikti reikia panaudoti jėgą, t. y., laikantis atitinkamų veiklos plano nuostatų, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą.
 - Būrių nariai, kurie yra statutiniai Agentūros darbuotojai, sutikus Agentūrai, gali nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą.
 - Būrių nariai, kurie nėra statutiniai Agentūros darbuotojai, gali nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, jeigu sutinka atitinkama buveinės valstybė narė.
6. Naudoti jėgą, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, galima vadovaujantis Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionaline teise ir dalyvaujant Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams. Šiaurės Makedonijos Respublika būrių nariams gali leisti panaudoti jėgą nedalyvaujant atitinkamų Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams.

- Kai leidimą naudoti jėgą nedalyvaujant Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams ketinama suteikti būrių nariams, kurie yra statutiniai Agentūros darbuotojai, jis suteikiamas tik sutikus Agentūrai.
- Kai leidimą naudoti jėgą nedalyvaujant Šiaurės Makedonijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams ketinama suteikti būrių nariams, kurie nėra Agentūros statutiniai darbuotojai, jis suteikiamas tik sutikus atitinkamai buveinės valstybei narei.

Nedarant poveikio nacionalinės teisės reikalavimams, būrių nariai jėgą gali naudoti tik tokiu atveju, kai tai yra būtina ir proporcinga, ir vadovaudamiesi pareiga laikytis atsargumo. Be to, jėgą galima naudoti tik tokiu atveju, kai tai visapusiškai atitinka taikytiną Sąjungos ir tarptautinę teisę, įskaitant Reglamento (ES) 2019/1896 V priede nustatytas taisykles.

7. Prieš siunčiant būrių narius, Agentūra Šiaurės Makedonijos Respubliką informuoja apie tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, kurią būrių nariai gali nešiotis pagal šio straipsnio 5 dalį. Šiaurės Makedonijos Respublika gali uždrausti nešiotis tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, jei jos pačios teisės aktuose numatyti tokie patys draudimai jos pačios sienų valdymo institucijoms. Šiaurės Makedonijos Respublika prieš siunčiant būrių narius Agentūrą informuoja apie leidžiamus nešiotis tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą bei jų naudojimo sąlygas. Agentūra šią informaciją pateikia valstybėms narėms.

Šiaurės Makedonijos Respublika tinkamai pasirūpina, kad pagal Agentūros prašymą būtų išduoti visi reikalingi ginklų leidimai ir palengvintas ginklų, šaudmenų ir kitos būrių narių turimos įrangos, kaip apibrėžta veiklos plane, importas, eksportas, gabenimas ir saugojimas.

8. Tarnybiniai ginklai, šaudmenys ir įranga gali būti naudojami teisėtai savigynai ir teisėtai būrių narių ar kitų asmenų gynybai laikantis Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinės teisės. Jie turi būti naudojami laikantis atitinkamų tarptautinės ir Sąjungos teisės principų.
9. Galimybė naudotis nacionalinėmis duomenų bazėmis suteikiama tik Šiaurės Makedonijos Respublikos įgaliojams asmenims. Šiaurės Makedonijos Respublika gali leisti dalytis savo nacionalinių duomenų bazių duomenimis su grupės nariais pagal veiklos planą. Būrių nariai ieško tik tų duomenų, kurių jiems reikia savo užduotims atlikti ir įgaliojimams vykdyti.
10. Operacinei veiklai vykdyti Šiaurės Makedonijos Respublika siunčia Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinių institucijų, atsakingų už sienų valdymą, pareigūnus, gebančius ir norinčius bendrauti anglų kalba, kad jie Šiaurės Makedonijos Respublikos vardu atliktų koordinavimo vaidmenį.

11 straipsnis

Agentūros nuosavybei, lėšoms, turtui ir operacijoms taikomos privilegijos ir imunitetai

1. Bet kokios Agentūros patalpos ir pastatai Šiaurės Makedonijos Respublikos yra neliečiami. Juose neatliekama krata, jie nerekvizuojami, nekonsfiskuojami ar neeksproprijuojami.
2. Agentūros nuosavybė ir turtas, įskaitant transporto ir ryšių priemones, archyvus, korespondenciją, dokumentus, tapatybės dokumentus ir finansines priemones, yra neliečiami.
3. Agentūros turtas – tai, be kita ko, nuosavybės teise turimas, bendros nuosavybės teise turimas, valstybės narės užsakytas ar nuomojamas ir Agentūrai suteiktas turtas. Nuo kompetentingų nacionalinių institucijų atstovų išvykimo iš šalies teritorijos jie laikomi atliekančiais tarnybą ir yra atitinkamai įgalioti.
4. Agentūros atžvilgiu negali būti taikomos jokios vykdymo priemonės. Agentūros nuosavybei ir turtui netaikoma jokie administracinio ar teisinio suvaržymo priemonė. Agentūros nuosavybė neareštuojama teismo sprendimui, nutarčiai ar nurodymui įvykdyti.
5. Šiaurės Makedonijos Respublika leidžia operacinės veiklos tikslais į Šiaurės Makedonijos Respubliką įsivežti ir iš jos išsivežti Agentūros siunčiamus daiktus ir įrangą.
6. Agentūros oficialiam naudojimui skirtiems daiktams netaikomi jokie mokesčiai (įskaitant muitus), importo ir eksporto draudimai ir apribojimai, neatsižvelgiant į tai, ar juos perveža Agentūra, ar trečioji šalis.

12 straipsnis

Būrių narių privilegijos ir imunitetai

1. Būrių narių atžvilgiu Šiaurės Makedonijos Respublikoje ar Šiaurės Makedonijos Respublikos institucijų nevykdomi jokie patikrinimai ar teismo procesai, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis aplinkybėmis.
2. Būrių nariai turi imunitetą nuo Šiaurės Makedonijos Respublikos baudžiamosios, civilinės ir administracinės jurisdikcijos dėl visų savo veiksmų, padarytų vykdant savo oficialias funkcijas.

Jeigu Šiaurės Makedonijos Respublikos institucijos ketina bet kuriame Šiaurės Makedonijos Respublikos teisme pradėti prieš būrio narį baudžiamąjį, civilinį ar

administracinį procesą, kompetentingos institucijos nedelsdamos apie tai praneša Agentūros vykdomajam direktoriui.

Gavęs tokį pranešimą Agentūros vykdomasis direktorius nepagrįstai nedelsdamos informuoja atitinkamas Šiaurės Makedonijos Respublikos institucijas, ar būrio narys atitinkamą veiksma atliko vykdydamas savo oficialias funkcijas. Jeigu nurodoma, kad veiksmas atliktas vykdamas oficialias funkcijas, procesas nepradedamas. Jeigu nurodoma, kad veiksmas atliktas nevykdamas oficialių pareigų, procesas gali būti pradedamas. Agentūros vykdomojo direktoriaus patvirtinimas Šiaurės Makedonijos Respublikai yra privalomas, ji negali jo ginčyti.

Kol nėra šio patvirtinimo, Agentūra nesiima jokių priemonių, kuriomis būtų trukdoma Šiaurės Makedonijos Respublikos kompetentingoms institucijoms toliau vykdyti galimą būrio nario baudžiamąjį persekiojimą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas atitinkamam būrio nariui grįžti iš Šiaurės Makedonijos Respublikos į jo buveinės valstybę narę.

3. Būrio nariams pradėjus teismo procesą, jie negali remtis imunitetu jurisdikcijos atžvilgiu dėl priešieškinio, tiesiogiai susijusio su pagrindiniu ieškiniu.
4. Būrių narių patalpos, būstai, transporto priemonės, ryšiai ir turimi daiktai, įskaitant korespondenciją, dokumentus, tapatybės dokumentus ir turtą, yra neliečiami, išskyrus atvejus, kai imamas pagal šio straipsnio 8 dalį leidžiamų vykdymo priemonių.
5. Šiaurės Makedonijos Respublika privalo atlyginti bet kokią žalą tretiesiems asmenims, kurią, vykdydami savo oficialias funkcijas, padarė būrių nariai.
6. Jei būrio narys, kuris yra Agentūros statutinis darbuotojas, žalą padarė dėl didelio neatsargumo ar tyčia arba ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, Šiaurės Makedonijos Respublika per Agentūros vykdomąjį direktorių gali prašyti, kad Agentūra išmokėtų kompensaciją.

Jeigu būrio narys, kuris nėra statutinis Agentūros darbuotojas, žalą padarė dėl didelio aplaidumo ar dėl tyčinio netinkamo elgesio arba ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, Šiaurės Makedonijos Respublika per Agentūros vykdomąjį direktorių gali prašyti, kad kompensaciją išmokėtų atitinkama buveinės valstybė narė.
7. Būrių nariai neprivalo duoti parodymų kaip liudytojai teismo procese Šiaurės Makedonijos Respublikoje.
8. Būrių nariams negalima taikyti jokių vykdymo priemonių, išskyrus atvejus, kai jiems iškeliama su jų oficialiomis funkcijomis nesusijusi baudžiamoji, civilinė ar administracinė byla. Būrių narių nuosavybė, kuri, kaip patvirtino Agentūros vykdomasis direktorius, yra būtina jų oficialioms funkcijoms vykdyti, negali būti

konfiskuojama teismo sprendimui, nutarčiai ar nurodymui įvykdyti. Baudžiamosiose, civilinėse ar administracinėse bylose būrių nariams netaikomi jokie asmens laisvės apribojimai ar kitos suvaržymo priemonės.

9. Būrių nariams Agentūrai suteiktų paslaugų atžvilgiu netaikomos socialinės apsaugos nuostatos, kurios gali galioti Šiaurės Makedonijos Respublikoje.
10. Darbo užmokestis ir atlygis, kurį būrių nariams išmoka Agentūra ir (arba) buveinės valstybės narės, taip pat bet kurios pajamos, kurias būrių nariai gauna ne iš Šiaurės Makedonijos Respublikos, Šiaurės Makedonijos Respublikoje jokia forma neapmokestinami.
11. Šiaurės Makedonijos Respublika leidžia įvežti būrių narių asmeniniam naudojimui skirtus daiktus ir atleidžia nuo visų mokesčių (įskaitant muitus) ir susijusių privalomųjų mokesčių, išskyrus mokesčius už tokių daiktų sandėliavimo, pervežimo ir panašias paslaugas. Šiaurės Makedonijos Respublika taip pat leidžia šiuos daiktus išsivežti.
12. Būrių narių asmeninis bagažas netikrinamas, išskyrus atvejus, kai yra rimtų priežasčių manyti, kad jame yra daiktų, kurie nėra skirti būrių narių asmeniniam naudojimui, arba daiktų, kuriuos įvežti ar išvežti draudžiama įstatymu arba kuriems taikomos Šiaurės Makedonijos Respublikos karantino taisyklės. Tokio asmeninio bagažo patikrinimas atliekamas tik dalyvaujant atitinkamiems būrių nariams arba Agentūros įgaliotam atstovui.
13. Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika paskiria kontaktinius centrus, į kuriuos kreiptis galima bet kuriuo metu ir kurie yra atsakingi už keitimąsi informacija ir už veiksmus, kurių reikia nedelsiant imtis, kai būrio nario atliktu veiksmu gali būti pažeista baudžiamoji teisė, taip pat atsakingi už keitimąsi informacija ir už operacinę veiklą, susijusią su bet koku civiliniu ir administraciniu procesu prieš būrio narį.

Kol buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos dar nesiėmė veiksmų, Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika viena kitai padeda atlikti visus reikiamus patikrinimus ir tyrimus dėl įtariamos nusikalstamos veikos, dėl kurios yra suinteresuota Agentūra arba Šiaurės Makedonijos Respublika, arba jos abi, taip pat nustatyti liudytojų tapatybę ir surinkti bei pateikti įrodymus, įskaitant prašymą gauti ir prireikus perduoti daiktus, susijusius su įtariama nusikalstama veika. Tokie daiktai gali būti perduodami su sąlyga, kad jie bus grąžinti per juos perduodančios kompetentingos institucijos nustatytus terminus.

13 straipsnis

Sužaloti arba mirę būrių nariai

1. Nedarant poveikio 12 straipsniui, vykdomasis direktorius turi teisę prisiimti atsakomybę ir tinkamai pasirengti repatrijuoti visus sužalotus ar mirusius būrių narius ir jų asmeninį turtą.
2. Mirusio būrio nario autopsija atliekama tik gavus tiesioginį atitinkamos buveinės valstybės narės sutikimą ir dalyvaujant Agentūros ir (arba) atitinkamos buveinės valstybės narės atstovui. Jei tokia autopsija vykdoma už Šiaurės Makedonijos Respublikos ribų, paprašius Šiaurės Makedonijos Respublika informuojama apie autopsijos rezultatus.
3. Šiaurės Makedonijos Respublika ir Agentūra, siekdamos, kad sužaloti ar mirę būrių nariai būtų greitai repatrijuojami, kuo glaudžiau bendradarbiauja.

14 straipsnis

Akreditavimo dokumentas

1. Agentūra kiekvienam būrio nariui išduoda dokumentą makedonų ir anglų kalbomis, kuriuo remdamosi Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinės institucijos nustato tapatybę ir kuriuo įrodomos turėtojo teisės vykdyti užduotis ir naudotis suteiktais įgaliojimais, nurodytais šio susitarimo 10 straipsnyje ir veiklos plane, (toliau – akreditavimo dokumentas).
2. Akreditavimo dokumente pateikiama ši informacija apie darbuotoją: vardas, pavardė ir pilietybė; laipsnis arba pareigybės pavadinimas; neseniai daryta skaitmeninė nuotrauka ir užduotys, kurias leista vykdyti siuntimo metu.
3. Kad būrių narius galėtų identifikuoti Šiaurės Makedonijos Respublikos nacionalinės institucijos, jie visada turi nešiotis akreditavimo dokumentą.
4. Šiaurės Makedonijos Respublika akreditavimo dokumentą kartu su galiojančiu kelionės dokumentu pripažįsta kaip suteikiantį atitinkamam būrio nariui teisę iki dokumento galiojimo pabaigos datos atvykti į Šiaurės Makedonijos Respubliką ir joje būti nereikalaujant turėti vizą, išankstinį leidimą ar bet kurį kitą dokumentą.
5. Pasibaigus siuntimui, akreditavimo dokumentas grąžinamas Agentūrai. Apie tai informuojamos Šiaurės Makedonijos Respublikos kompetentingos institucijos.

15 straipsnis

Taikymas Agentūros darbuotojams, kurie nesiunčiami kaip būrių nariai

12, 13 ir 14 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi visiems į Šiaurės Makedonijos Respubliką siunčiamiems Agentūros darbuotojams, kurie nėra būrių nariai, įskaitant pagrindinių teisių stebėtojus ir statutinius Agentūros darbuotojus, siunčiamus į atstovybių biurus.

Asmens duomenų apsauga

1. Asmens duomenys perduodami tiksliai tuomet, jeigu tokių duomenų perdavimas Šiaurės Makedonijos Respublikos kompetentingoms institucijoms ar Agentūrai yra būtinas šiam susitarimui įgyvendinti. Valdžios institucija asmens duomenis konkrečiu atveju tvarko ir tokius asmens duomenis kitai šaliai perduoda laikydamasi tai valdžios institucijai taikytinų duomenų apsaugos taisyklių. Šalys kaip būtiną bet kokio duomenų perdavimo sąlygą užtikrina toliau nurodytas minimalias apsaugos priemones:
 - (a) asmens duomenys turi būti duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu bei skaidriu būdu;
 - (b) asmens duomenys turi būti renkami nustatytu, aiškiai apibrėžtu bei teisėtu šio susitarimo įgyvendinimo tikslu ir nei duomenis teikianti, nei duomenis gaunanti institucija negali jų toliau tvarkyti būdu, kuris būtų nesuderinamas su tuo tikslu;
 - (c) asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurie būtini siekiant tikslo, dėl kurio jie renkami ir (arba) toliau tvarkomi; visų pirma pagal duomenis perduodančiai valdžios institucijai taikytiną teisę perduodami asmens duomenys gali būti susiję tik su šių būrių narių, agentūros darbuotojų, susijusių stebėtojų ar darbuotojų mainų programų narių:
 - vardu;
 - pavarde;
 - gimimo data;
 - pilietybe;
 - laipsniu;
 - kelionės dokumento asmens duomenų puslapiu;
 - akreditavimo dokumentu;
 - tapatybės kortelės / akreditavimo dokumento nuotrauka;
 - e. pašto adresu;
 - mobiliojo telefono numeriu;
 - ginklo informacija;
 - siuntimo trukme;
 - siuntimo vieta;
 - orlaivio ar laivo identifikaciniu numeriu;
 - atvykimo data;
 - atvykimo oro uostu / sienos perėjimo punktu;
 - atvykimo skrydžio numeriu;
 - išvykimo data;
 - išvykimo oro uostu / sienos perėjimo punktu;
 - išvykimo skrydžio numeriu;
 - buveinės valstybė nare / trečiąja valstybe;
 - siunčiančiąja institucija;
 - užduotimis / veiklos profiliu;

- transporto priemonėmis ir / arba
 - maršrutu;
- (d) asmens duomenys turi būti tikslūs ir, kai būtina, atnaujinami;
- (e) asmens duomenys turi būti laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tuo tikslu, kuriuo duomenys buvo renkami arba kuriuo jie yra toliau tvarkomi;
- (f) asmens duomenys turi būti tvarkomi tokiu būdu, kad taikant tinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, atsižvelgiant į konkrečias duomenų tvarkymo rizikos rūšis, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo (toliau – duomenų saugumo pažeidimas); duomenis gaunanti šalis imasi tinkamų priemonių bet kokiam duomenų saugumo pažeidimui ištaisyti ir nepagrįstai nedelsdama duomenis teikiančiai šaliai praneša apie tokį duomenų saugumo pažeidimą per 72 valandas;
- (g) duomenis teikianti institucija ir duomenis gaunanti institucija imasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų nedelsiant atitinkamai užtikrinamas asmens duomenų ištaisymas ar ištrynimasis, jei duomenys tvarkomi nesilaikant šio straipsnio nuostatų, visų pirma, jei tie duomenys yra neadekvatūs, netinkami, netikslūs ar pernelyg išsamūs, palyginti su tikslu, dėl kurio jie tvarkomi. Tai apima pranešimą kitai šaliai apie bet kokį duomenų ištaisymą ar ištrynimą;
- (h) gavusi prašymą, duomenis gaunanti institucija informuoja duomenis teikiančią instituciją apie perduotų duomenų naudojimą;
- (i) asmens duomenys gali būti perduodami tik šioms kompetentingoms institucijoms:
- Agentūrai ir
 - Šiaurės Makedonijos Respublikos vidaus reikalų ministerijai.

Duomenis teikiant toliau kitoms įstaigoms reikia duomenis teikiančios institucijos išankstinio sutikimo;

- (j) duomenis teikianti institucija ir duomenis gaunanti institucija privalo surašyti raštišką protokolą apie asmens duomenų suteikimą ir gavimą;
- (k) duomenų apsaugos laikymasis prižiūrimas vykdant nepriklausomą priežiūrą, kuri, be kita ko, apima minėtų protokolų tikrinimą; duomenų subjektai turi teisę pateikti priežiūros organui skundus ir kad jiems būtų atsakyta nepagrįstai nedelsiant;

- (l) duomenų subjektai turi teisę gauti informaciją apie jų asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tokiais duomenimis ir juos ištaisyti ar ištrinti netikslūs ar neteisėtai tvarkomus duomenis, dėl svarbių viešojo intereso priežasčių taikant reikiamus ir proporcingus apribojimus ir
 - (m) duomenų subjektai turi teisę į veiksmingas administracines ir teismines teisių gynimo priemones, jei pažeidžiamos anksčiau paminėtos apsaugos priemonės.
2. Kiekviena šalis atliks periodines savo politikos priemonių ir procedūrų, kuriomis įgyvendinama ši nuostata, peržiūras. Kitos šalies prašymu šalis, gavusi prašymą, peržiūrės savo asmens duomenų tvarkymo politikos priemones ir procedūras siekdama įsitikinti ir patvirtinti, kad šioje nuostatoje numatytos apsaugos priemonės įgyvendintos veiksmingai. Peržiūros rezultatai per pagrįstą laiką bus perduodami peržiūros prašiusiai šaliai.
 3. Duomenų apsaugos priemonės pagal šį susitarimą prižiūri Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir Šiaurės Makedonijos Respublikos asmens duomenų apsaugos agentūra.
 4. Šalys bendradarbiauja su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu kaip su Agentūros priežiūros institucija.
 5. Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika kiekvienos operacinės veiklos pabaigoje parengia bendrą šio straipsnio taikymo ataskaitą. Ši ataskaita siunčiama Agentūros pagrindinių teisių pareigūnui ir duomenų apsaugos pareigūnui bei Šiaurės Makedonijos Respublikos asmens duomenų apsaugos agentūrai.
 6. Agentūra ir Šiaurės Makedonijos Respublika konkrečiose atitinkamų veiklos planų nuostatose nustato išsamias taisykles dėl asmens duomenų perdavimo ir tvarkymo vykdant operacinę veiklą pagal šį susitarimą. Šios nuostatos turi atitikti taikytinus Europos Sąjungos teisės ir Šiaurės Makedonijos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Jose, *inter alia*, apibūdinamas numatomas duomenų perdavimo tikslas, duomenų valdytojas (-ai) ir visos funkcijos bei pareigos, perduodamų duomenų kategorijos, konkretūs duomenų saugojimo laikotarpiai ir visos minimalios apsaugos priemonės. Siekiant skaidrumo ir nuspėjamumo šios nuostatos skelbiamos viešai pagal atitinkamas Europos duomenų apsaugos valdybos gaires.

17 straipsnis

Keitimasis įslaptinta ir neskelbtina neįslaptinta informacija

1. Bet kokiam keitimuisi, dalijimuisi įslaptinta informacija ar jos sklaidai pagal šį susitarimą taikoma atskira Agentūros ir atitinkamų Šiaurės Makedonijos Respublikos valdžios institucijų administracinė tvarka, kurią turi iš anksto patvirtinti Europos Komisija.
2. Bet koki keitimąsi neskelbtina neįslaptinta informacija pagal šį susitarimą:

- (a) Agentūra administruoja pagal Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/443³ 9 straipsnio 5 dalį;
 - (b) informaciją gaunanti šalis apsaugo lygmeniu, lygiaverčiu tokiam apsaugos lygmeniui, koks užtikrinamas pagal informaciją pranešančioje šalyje tai informacijai taikomas konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo priemonės, ir
 - (c) šalys vykdo per keitimosi informacija sistemas, atitinkančias neskelbtinos neįslaptintos informacijos prieinamumo, konfidencialumo ir vientisumo kriterijus, įskaitant per Reglamento (ES) 2019/1896 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą.
3. Šalys laikysis intelektinės nuosavybės teisių, susijusių su bet kokiais pagal šį susitarimą tvarkomais duomenimis.

18 straipsnis

Sprendimas sustabdyti, nutraukti ir (arba) atšaukti finansavimą operacinei veiklai

1. Jeigu nebėra sąlygų operacinei veiklai vykdyti, Agentūros vykdomasis direktorius nutraukia tą operacinę veiklą raštu informavęs Šiaurės Makedonijos Respubliką.
2. Jeigu Šiaurės Makedonijos Respublika nesilaikė šio susitarimo ar veiklos plano nuostatų, Agentūros vykdomasis direktorius gali atšaukti atitinkamos operacinės veiklos finansavimą ir (arba) jį sustabdyti ar nutraukti, raštu informavęs Šiaurės Makedonijos Respubliką.
3. Jeigu negalima užtikrinti bet kurio Šiaurės Makedonijos Respublikoje vykdomoje operacinėje veikloje dalyvaujančio asmens saugumo, Agentūros vykdomasis direktorius gali sustabdyti ar nutraukti atitinkamą operacinę veiklą ar tam tikrus jos aspektus.
4. Jeigu Agentūros vykdomasis direktorius mano, kad pagal šį susitarimą vykdančią operacinę veiklą buvo padaryta šiurkščių pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos įsipareigojimų pažeidimų arba tikėtina, kad šie pažeidimai kartosis arba bus padaryti ateityje, jis atšaukia atitinkamos operacinės veiklos finansavimą ir (arba) ją sustabdo ar nutraukia, informavęs Šiaurės Makedonijos Respubliką.
5. Šiaurės Makedonijos Respublika Agentūros vykdomojo direktoriaus gali prašyti sustabdyti ar nutraukti operacinę veiklą, jeigu būrio narys nesilaiko šio susitarimo ar veiklos plano nuostatų. Toks prašymas pateikiamas raštu, prašyme nurodomos jos priežastys.

³ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).

6. Veikos sustabdymas, nutraukimas ar finansavimo atšaukimas pagal šį straipsnį įsigalioja nuo pranešimo Šiaurės Makedonijos Respublikai dienos. Jis neturi įtakos teisėms ar įsipareigojimams, atsirandantiems vykdant šį susitarimą arba veiklos planą iki tokios veiklos sustabdymo, nutraukimo arba finansavimo atšaukimo.

19 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Jeigu Šiaurės Makedonijos Respublikai tampa žinoma apie patikimus įtarimus sukčiavimu, korupcija ar kita neteisėta veikla, susijusia su šio susitarimo įgyvendinimu, ji apie tai praneša Agentūrai, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai ir (arba) kitoms šiais klausimais kompetentingoms Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ar valdžios institucijoms.
2. Jeigu tokie įtarimai susiję su Europos Sąjungos lėšomis, išmokėtomis įgyvendinant šį susitarimą, Šiaurės Makedonijos Respublika, laikydamasi visų taikytinų nustatytų bendradarbiavimo mechanizmų, minėtosioms institucijoms, įstaigoms ir valdžios institucijoms suteikia visą reikiamą pagalbą, susijusią su jos teritorijoje vykdoma tyrimo veikla.

20 straipsnis

Šio susitarimo įgyvendinimas

1. Šiaurės Makedonijos Respublikos vardu šį susitarimą įgyvendina Šiaurės Makedonijos Respublikos vidaus reikalų ministerija.
2. Europos Sąjungos vardu šį susitarimą įgyvendina Agentūra.

21 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Visus ginčus, kylančius dėl šio susitarimo taikymo, bendrai nagrinėja Agentūros ir Šiaurės Makedonijos Respublikos kompetentingų institucijų atstovai.
2. Nepavykus iš anksto susitarti, ginčai dėl šio susitarimo aiškinimo ar taikymo sprendžiami tik šalių derybomis.

22 straipsnis

Susitarimo įsigaliojimas, dalinis keitimas, trukmė, taikymo sustabdymas ir nutraukimas

1. Šį susitarimą šalys ratifikuoja, priima arba patvirtina pagal savo vidaus teisines procedūras. Šalys viena kitai praneša apie tuo tikslu būtinų procedūrų užbaigimą.

2. Šis susitarimas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po to, kai Šalys viena kitai praneša, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vidaus teisinės procedūros yra baigtos.
3. Šis susitarimas gali būti keičiamas raštu abiejų šalių sutarimu.
4. Šis susitarimas sudaromas neribotam laikotarpiui. Šis susitarimas gali būti nutrauktas arba sustabdytas rašytiniu šalių susitarimu arba bet kuri šalis gali jį nutraukti arba sustabdyti vienašališkai.

Vienašališko nutraukimo ar galiojimo sustabdymo atveju šalis, pageidaujanti susitarimą nutraukti arba sustabdyti jo galiojimą, apie tai raštu praneša kitai šaliai. Vienašališkas šio susitarimo nutraukimas arba galiojimo sustabdymas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po to, kai buvo pateiktas pranešimas.

5. Pranešimai pagal šį straipsnį Europos Sąjungos atveju siunčiami Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui, o Šiaurės Makedonijos Respublikos atveju – Šiaurės Makedonijos Respublikos užsienio reikalų ministerijai.

Sudaryta airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakių, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir makedonų kalbomis; visi tekstai yra vienodai autentiški.

Europos Sąjungos vardu

Šiaurės Makedonijos Respublikos vardu

Priimta XX, data, MMMM MM DD.

DEKLARACIJA DĖL ISLANDIJOS, NORVEGIJOS KARALYSTĖS, ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS IR LICHTENŠTEINO KUNIGAİKŠTYSTĖS

Europos Sąjungos ir Šiaurės Makedonijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Šiaurės Makedonijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos šalys atkreipia dėmesį į glaudžius Europos Sąjungos ir Islandijos, Norvegijos Karalystės, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės santykius, visų pirma į 1999 m. gegužės 18 d. ir 2004 m. spalio 26 d. susitarimus dėl tų šalių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*. Tokiomis aplinkybėmis pageidautina, kad Islandijos, Norvegijos Karalystės, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės valdžios institucijos ir Šiaurės Makedonijos Respublika nedelsdamos sudarytų dvišalius susitarimus dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Šiaurės Makedonijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos, kurių sąlygos būtų panašios į nustatytąsias Europos Sąjungos ir Šiaurės Makedonijos Respublikos susitarime dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Šiaurės Makedonijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos.